

Filminstitutets skolbiorapport 2018

Kontakt: Svenska Filminstitutet, Box 27126, 102 52 Stockholm
Telefon: 08 665 11 00 | info@filminstitutet.se | www.filminstitutet.se
Omslag: © Svenska Filminstitutet

Om rapporten

Detta är en sammanställning av Filminstitutets skolbioenkät för 2018, som genomfördes våren 2019. Syftet är att undersöka hur skolbioverksamheten ser ut i landet och hur den filmpedagogiska verksamheten bedrivs. Skolbio är en verksamhet som ger barn och unga möjlighet att under skoltid ta del av olika sorters film på lokala biografier. Skolbio möjliggör kvalitativa och konstnärliga filmupplevelser som ger insikt om andra människors perspektiv och bidrar till förståelsen både för andra och oss själva. Skolbioverksamhet bidrar till att ge en demokratisk och rättvis tillgång till film på bio för barn och unga. Den lokala biografen är som offentlig mötesplats en unik kulturinstitution och skolbio ger alla elever möjlighet att ta del av detta gemensamma kulturarv. Film kan användas som ett effektivt läromedel som levandegör kunskap och utvecklar förmågan att tänka kritiskt. Filminstitutet och andra aktörer producerar varje år filmhandledningar som kan användas för att vägleda lärare i det filmpedagogiska arbetet. Filmhandledningarna ger en ingång till de ämnen och frågor som filmen behandlar och kan användas som stöd för samtal mellan eleverna innan och efter filmvisningen. Studiematerialet innehåller också kopplingar till skolans läroplan och relaterar till både övergripande och specifika mål inom skolans olika kurser.

Detta är den andra rapporten om skolbioverksamhet som Filminstitutet tar fram. Den första, som kom ut 2018, behandlade läsåret 2016/2017 och inkluderade samtliga regioner med undantag för Västra Götaland. Anledning till detta var att Västra Götaland har haft en egen årlig enkät och syftet var att komplettera den med en för hela landet. Konsekvensen av att Västra Götaland inte var med i Filminstitutets första rapport gör att jämförbarheten över tid försvåras. Denna rapport är främst att betrakta som en nulägesbeskrivning av skolbioverksamheten i Sverige 2018.

Om undersökningen

Underlaget till denna rapport har samlats in av Origo Group och är genomförd i samarbete med de 19 regionala filmverksamheterna som stöder kommunernas filmpedagogiska arbete. Datainsamlingen är utförd via en webbenkät som skickades ut till en skolbioansvarig för var och en av Sveriges 290 kommuner. De regionala filmverksamheterna har bidragit med att identifiera vilka personer som ska ingå i urvalet. Enkäten var tillgänglig för respondenterna från slutet av april till och med början av juni 2019. Efter det första utskicket utgick tre påminnelser i syfte att minimera eventuellt bortfall. När insamlingen avslutades hade 170 kommuner deltagit vilket ger en svarsfrekvens på 59 procent. I alla urvalsundersökningar händer det att en del respondenter inte skickar in sina svar och bidrar till så kallat bortfall. Någon djupare analys av bortfallet har inte utförts i denna rapport. Det är dock rimligt att anta att kommuner som inte arrangerar skolbio är mindre benägna att svara på enkäten vilket innebär att andelen kommuner som arrangerar skolbio kan vara överskattad i denna rapport. För de kommuner som inte har svarat finns således heller ingen information om anledningar till varför skolbio inte har arrangerats. I tabell B3 i tillhörande bilaga presenteras vilka kommuner som har svarat på enkäten och deras regionstillhörighet.

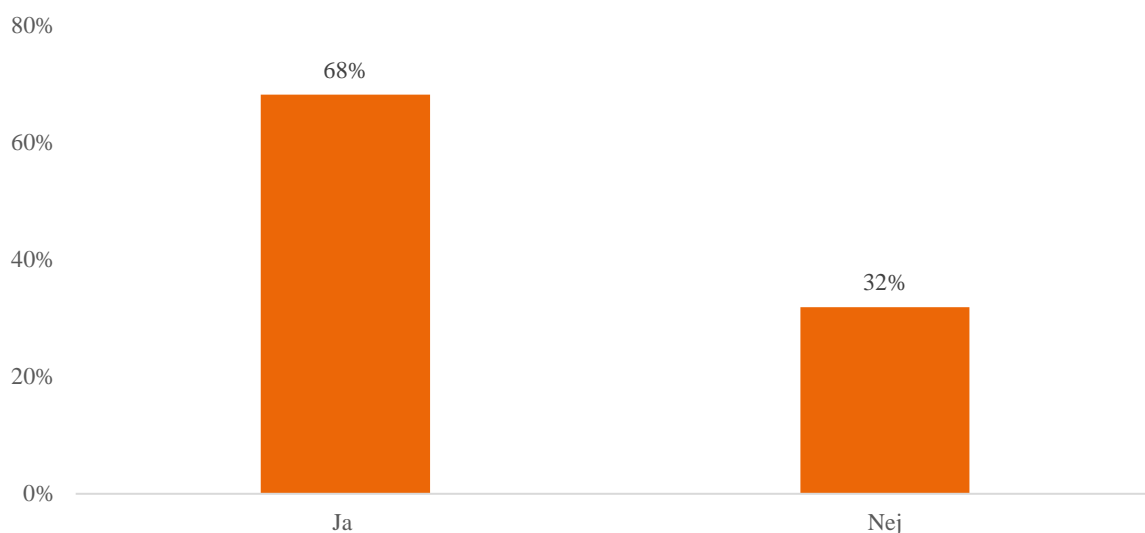
Resultatet är sammanställt av Ida Höier, analytiker på Filminstitutet.

Definition av skolbio och Filminstitutets strävan för alla elever

Av de 170 kommuner som svarat på enkäten saknar 10 stycken respondenter information om huruvida skolbio har arrangerats i kommunen. Dessa är exkluderade i resultaten nedan. 109 av 160 respondenter (68 procent) uppger att det i kommunal regi visats film på biograf under skoltid 2018. Resterande 51 kommuner (32 procent) anger att de inte har gjort det.

De kommuner som angett att det har visats film på biograf under skoltid i kommunal regi anses uppfylla den breda definitionen av skolbio: film på bio under skoltid.

Figur 1: Andel kommuner som anger att de arrangerat skolbio i kommunal regi 2018

Källa: Svar från 160 kommuner. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

För att alla elever kontinuerligt ska få möjlighet att tillsammans se film på bio i ett pedagogiskt sammanhang strävar Filminstitutet efter att skolbioverksamhet ska uppfylla följande kriterier:

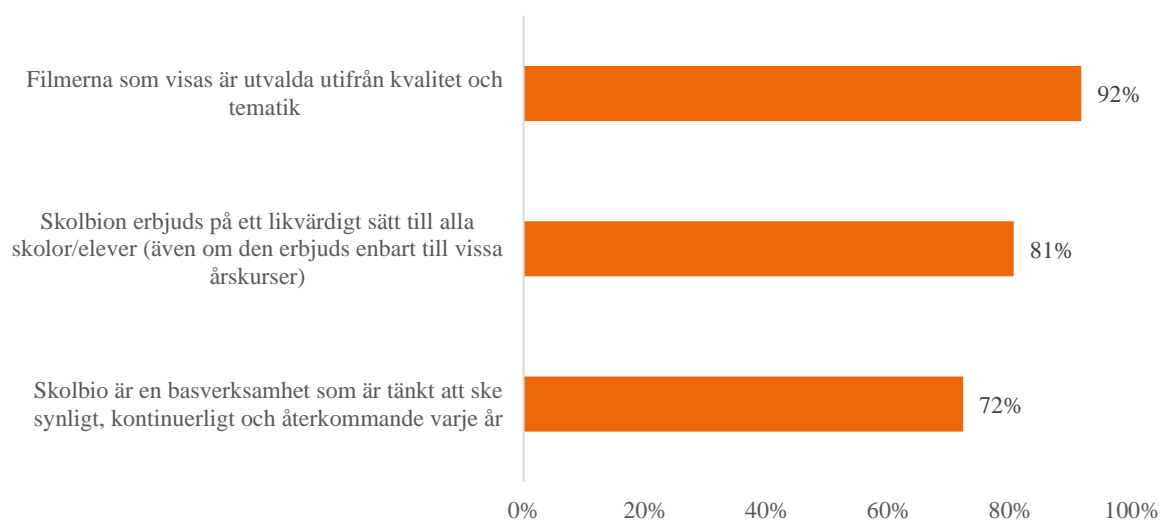
- Skolbio drivs av kommunen eller på uppdrag av kommunen.
- Alla erbjuds samma möjlighet till skolbio. I de fall där alla inte erbjuds skolbio, sker urvalet på ett rättvist, transparent och demokratiskt sätt som gör att alla elever eller verksamheter får samma tillgång till skolbio (till exempel om en elev under sin skoltid bara i vissa årskurser har tillgång till skolbio).
- Skolbio är en basverksamhet som är tänkt att ske synligt, kontinuerligt och återkommande varje år.
- Filmerna som visas är utvalda utifrån kvalitet och tematik så att skolan kan arbeta filmpedagogiskt före/efter visningen.

Samtliga kommuner som ingår i den här analysen uppfyller kriteriet att skolbio drivs av kommunen eller på uppdrag av kommunen. Av övriga kriterier är det 68 kommuner (63 procent) som uppfyller samtliga. 36 kommuner (33 procent) uppfyller ett till tre av kriterierna. Endast 5 kommuner (4 procent) uppfyller inte något av de övriga kriterierna. Det fjärde kriteriet i listan innefattar att skolan kan arbeta filmpedagogiskt i samband med visningen. Hur denna verksamhet ser ut i kommunerna presenteras senare i denna rapport. Det filmpedagogiska arbetet sker i hög grad på

lärarens initiativ i klassrummen och det är svårt att få en heltäckande bild av den verksamheten sammanfattat för en hel kommun. Tanken är att filmer som är utvalda efter tematik och kvalitet skapar möjlighet att arbeta filmpedagogiskt och att det därför är ett viktigt grundkriterium.

Av de som uppfyller några enskilda kriterier så är det vanligast förekommande att filmerna som visas är utvalda utifrån kvalitet och tematik. Detta gäller för 92 procent av kommunerna. Det minst förekommande är kriteriet att skolbio är en basverksamhet som är tänkt att ske synligt, kontinuerligt och återkommande varje år. Figur 2 visar fördelningen över vilka kriterier kommunerna uppfyller.

Figur 2: Andel kommuner som anger att ett visst kriterium stämmer in på deras skolbioverksamhet

Källa: Svar från de 108 kommuner som svarat *Ja* på frågan om kommunen visat film på biograf under skoltid 2018 (1 stycken *Vet ej* har exkluderats). Filminstitutets skolbioenkät 2018.

I tabell 1 presenteras hur många kommuner som uppfyller samtliga kriterier nedbrutet per region. Tabellen innehåller antalet kommuner som finns i regionen, hur många av dessa som svarat på enkäten, hur många som anger att de arrangerat skolbio under 2018 och slutligen hur många som uppfyller alla fyra kriterier på skolbio.

Tabell 1: Det totala antalet som arrangerar skolbio och varav hur många som uppfyller Filminstitutets kriterier på skolbio. Antal uppdelade per region

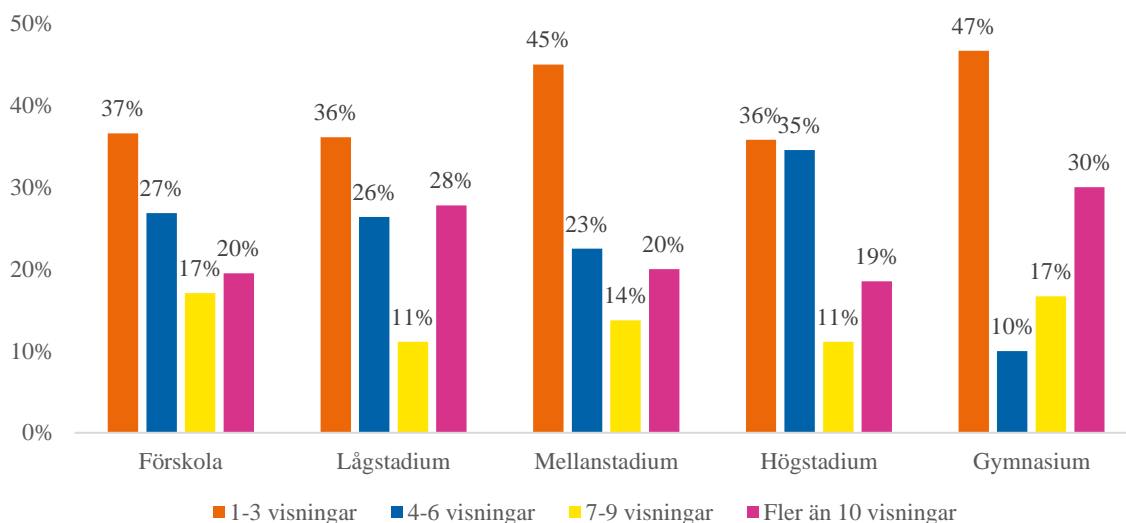
Region	Kommuner per region	Antal svar per region	Arrangerar skolbio	Uppfyller Filminstitutets kriterier
Blekinge	5	2	2	2
Dalarna	15	6	4	1
Gotland	1	1	1	1
Gävleborg	10	6	3	2
Halland	6	5	3	3
Jämtland Härjedalen	8	6	5	1
Jönköping	13	5	3	2
Kalmar	12	8	6	5
Kronoberg	8	1	0	0
Norrbottn	14	3	1	0
Skåne	33	21	10	9
Stockholm	26	16	12	7
Sörmland	9	5	3	3
Uppsala	8	7	5	2
Värmland	16	10	7	5
Västerbotten	15	6	4	1
Västernorrland	7	7	4	3
Västmanland	10	9	8	5
Västra Götaland	49	34	21	12
Örebro	12	5	2	1
Östergötland	13	7	5	3

Källa: Svar från 170 kommuner. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Skolbions omfattning

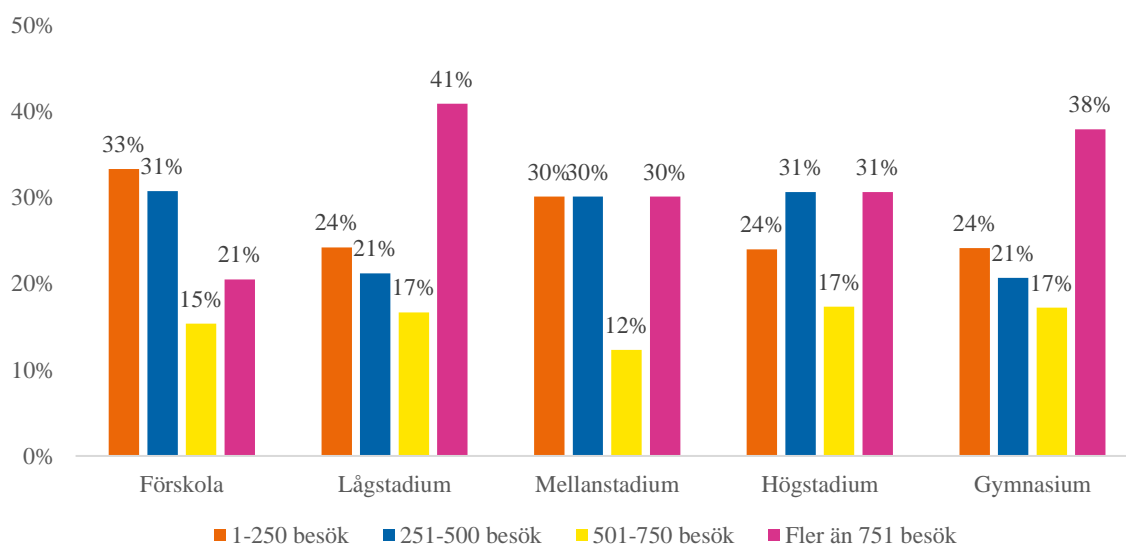
Alla kommuner för inte detaljerad statistik över antalet visningar och antalet besök skolbiovisningarna har. Nedan presenteras uppskattningar över hur många visningar som anordnats respektive hur många besök visningarna hade. Det vanligaste för samtliga årskurser är att kommunen arrangerat mellan 1 och 3 visningar under 2018. Antalet visningar för högstadielärover sticker ut något då dessa erbjuds 4 till 6 visningar i högre utsträckning jämfört med övriga årskurser.

Figur 3: Andel visningar per kategori för respektive utbildningsnivå. Skolbio som kommunen arrangerat under 2018.

Källa: Svar från följande antal kommuner betingat på utbildningsnivå: Förskola (41), Lågstadium (72), Mellanstadium (80), Högstadium (81), Gymnasium (30). Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Figur 4: Andel besök per kategori för respektive utbildningsnivå. Skolbio som kommunen arrangerat under 2018.

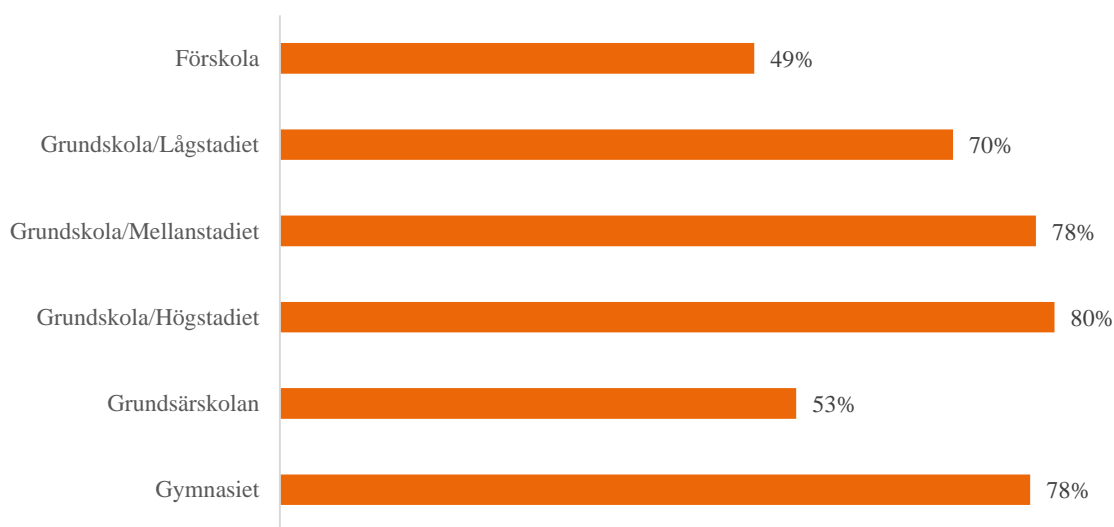

Källa: Svar från följande antal kommuner betingat på utbildningsnivå: Förskola (39), Lågstadium (66), Mellanstadium (73), Högstadium (75), Gymnasium (29). Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Skolbions målgrupper

Av de som svarat på enkäten så anser sig 64 av 170 kommuner (38 procent) svara för samtliga utbildningsnivåer; förskola, grundskola och gymnasieskolan. Enkäten har i högst andel nått företrädare för grundskolan (98 procent). 78 procent företräder förskolan och 41 procent svarar för gymnasieskolans räkning.

Figur 5: Vilka årskurser skolbioverksamheten riktade sig till 2018

Källa: Svar från antal kommuner betingat på utbildningsnivå: Förskola (81), Grundskola (107), Gymnasium (40). Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Skolbioverksamheten riktar sig i högst grad till de äldre eleverna i grundskolan och till gymnasiet. Andelen svarande för gymnasieskolan är relativt låg i enkäten så detta resultat bör tolkas med viss försiktighet då denna målgrupp inte fullständigt har fångats upp. I 31 av kommunerna som svarat på enkäten finns det överhuvudtaget ingen gymnasieskola. Andelen svarande för grundskolan är mycket hög och kan antas ge en rättvis bild av hur skolbioverksamheten riktar sig. Grundsärskolan sticker ut genom att ha en lägre andel jämfört med övriga grundskolan. Förskolan är den kategori som skolbioverksamheten riktar sig till i lägst grad.

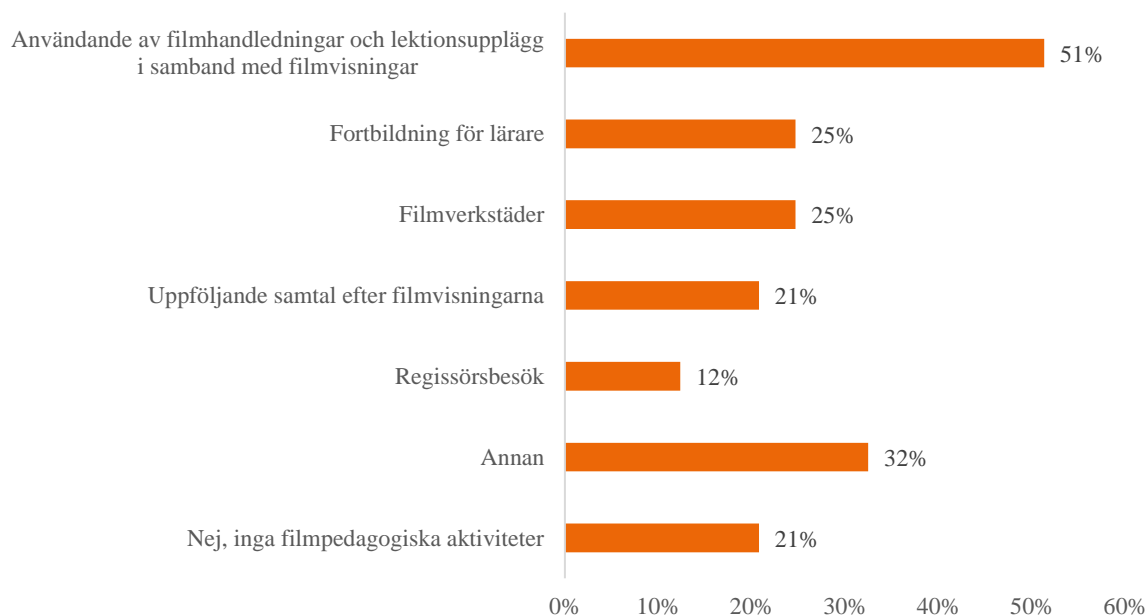
Sett till vilken årskurs skolbioverksamheten riktar sig till så är det jämnt fördelat inom respektive utbildningsnivå. Årskurser som sticker ut något är årskurs 3 och 6 på låg- respektive mellanstadiet. Årskurs 7 är något mindre representerat jämfört med årskurs 8 och 9. Inom gymnasieskolan är fördelningen mellan årskurserna mycket jämn och det är lika vanligt med visningar för samtliga årskurser.

Filmpedagogik

Ett av Filminstitutets mål för skolbio är att filmerna ska vara utvalda utifrån kvalitet och tematik så att skolan kan arbeta filmpedagogiskt i samband med visningen. Samtliga kommuner har tillfrågats om de bedriver filmpedagogiska aktiviteter i någon form och i så fall vad. Denna fråga har alltså ställts till samtliga kommuner oavsett om de arrangerade skolbio under 2018 eller inte. Av de som hade skolbio svarar 70 av 108 kommuner (65 procent) att skolan arbetar filmpedagogiskt i samband med visningen. Sett till samtliga kommuner så blir den siffran något högre. 121 av 154 kommuner (79 procent) erbjuder filmpedagogiska aktiviteter. Av 154 kommuner svarar 32 stycken (21 procent) att de inte erbjuder några filmpedagogiska aktiviteter. 17 av samtliga tillfrågade 170 kommuner (10 procent) saknar information om detta.

Figur 6: Filmpedagogiska aktiviteter som kommunerna erbjuder. Samtliga kommuner oavsett om de arrangerat skolbio under 2018 eller inte

Källa: Svar från 154 kommuner (17 stycken *Vet ej* har exkluderats). Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Under kategorin ”Annan” så nämns till exempel workshops, eget filmskapande för eleverna och besök av filmpedagoger. Flera av dessa arrangemang sker inom Skapande skola eller genom kulturskolan.

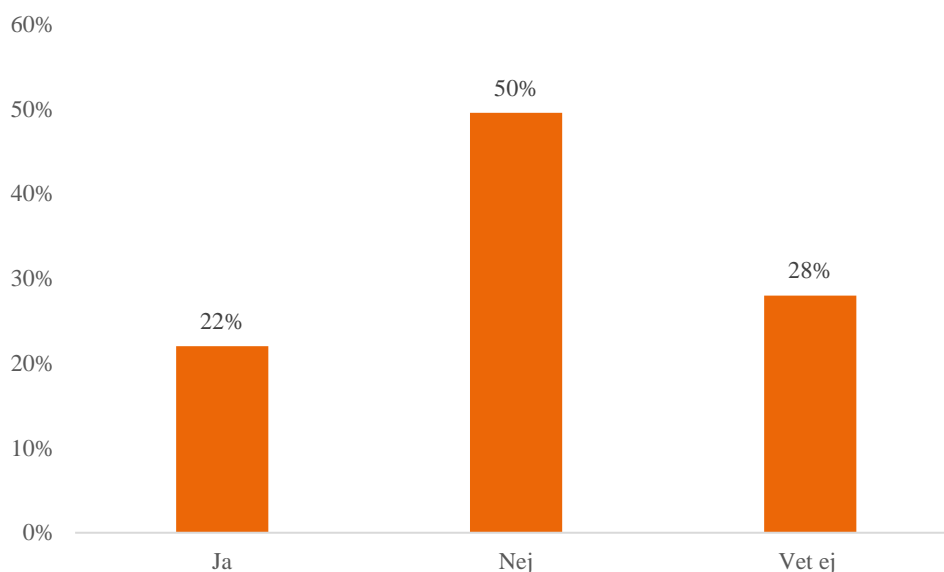
Fler än hälften av kommunerna utvärderar skolbioverksamheten enligt syfte och mål som kommunen har satt. Drygt en tredjedel av kommunerna har inte satt något syfte och mål för verksamheten.

Urval av och tillgång till skolbiofilmer

När filmer för visning ska väljas ut är det vanligaste att kommunen centralt tar fram ett urval som en grupp av lärare och/eller annan personal på skolan får välja utifrån. En del kommuner tar hjälp av filmpedagoger, lokala biografpersonal, filmfestivaler och andra filmkunniga för att ta fram ett urval av filmer.

Enligt FN:s barnkonvention har barn rätt att uttrycka sin mening och att höras i frågor som rör dem. Generellt ser eleverna inte ut att vara delaktiga i valet av film i någon större utsträckning. I hälften av kommunerna är eleverna inte delaktiga alls. I 22 procent av kommunerna är eleverna delaktiga i val av film. En del kommuner gör eleverna delaktiga i skolbioverksamheten genom elevkulturombud, elevråd eller referensgrupper, framförallt kring filmval. Det förekommer också att alla berörda elever får vara med och rösta fram vilken film som ska visas. 28 procent av kommunerna saknar uppgift om elevernas delaktighet.

Figur 7: Andel kommuner där elever är delaktiga i filmvalet

Källa: Svar från 109 kommuner. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Den höga andelen respondenter som saknar svar på denna fråga kan bero på att det från kommunens håll inte finns tillräckligt med insyn hur valet av film går till rent praktiskt på skolorna. Detta ger dock en fingervisning av att eleverna i stor utsträckning saknar inflytande över val av film.

Majoriteten av respondenterna anger att de kunde få tag på de filmer de önskade boka. Endast 10 av 96 kommuner (10 procent) svarade att de inte kunde det. För 8 av dessa 10 kommuner handlar det om att den önskade filmen inte fanns i distribution. Ingen av kommunerna angav alternativet ”*Jag visste inte vart jag skulle vända mig*” vilket tyder på att kommunerna vet var de kan få tag på de önskade filmerna.

Finansiering och ansvar

Det vanligaste är att skolbioverksamheten helt finansieras av kommunen centralt, i den här undersökningen gäller det för lite mer än hälften av kommunerna. Det är väldigt ovanligt att skolbion fullt ut finansieras genom att varje skola betalar för besöken. Här gäller det bara för 9 av 107 svarande kommuner (8 procent). Desto mer förekommande är att skolorna betalar en avgift per elev och resterade finansiering skjuts till av kommunen. Spridningen i hur mycket skolorna betalar per elev ser ut att vara relativt stor men jämn. Det är lika vanligt förekommande med avgifter under 15 kronor, över 21 kronor, och mellan 16–20 kronor. Endast 20 av 103 kommuner (19 procent) tar ut en avgift per elev från skolan för skolbioverksamheten. I några fall drivs verksamheten med stöd av Filminstitutet.

Det finns en stor geografisk variation runt om i landet där vissa skolor har gångavstånd till biografen medan andra kan ha stora avstånd till densamma. Det kan innebära en praktisk utmaning för en vidsträckt kommun att erbjuda samma biografutbud för samtliga elever. Transporterna till skolbion finansieras i störst utsträckning av kommunerna fullt ut centralt. Det är en mindre andel kommuner som fullständigt betalar transporten jämfört med hur många som i sin helhet finansierar skolbioverksamheten. Till skillnad från finansiering av skolbioverksamheten är det relativt vanligt förekommande att skolorna själva betalar helt och hållet för transporterna.

De flesta kommuner låter friskolor ta del av skolbioverksamheten på samma villkor som kommunala skolor. Endast ett fåtal har andra villkor där friskolor till exempel erbjuds att ta del av visningar i mån av plats. För många kommuner är frågan inte aktuell då det inte finns några privata aktörer inom skolan.

Titelstatistik

61 kommuner har bidragit med titelstatistik till denna studie. Totalt har 248 olika titlar visats under 2018 i dessa 61 kommuner. 1430 visningar har skett och filmerna har totalt haft 173 925 rapporterade besök. Alla kommuner för inte detaljerad besöksstatistik och en del uppskattar antalet besök med en schablon, som till exempel hur många elever som går i en viss årskurs eller klass. Därför kan antalet besök här betraktas som en uppskattning. En del kommuner har rapporterat antalet besök men inte antalet visningar så den siffran är här något underskattad. I tabell B2 i bilagan till denna rapport presenteras det totala antalet rapporterade besök i respektive kommun tillsammans med kommunernas elevunderlag.

I tabell 2 presenteras de 20 filmtitlar som har haft flest antal besök under 2018.

Tabell 2: Filmtitlar med flest antal besök

Titel	Svensk biopremiär	Antal besök
Sameblod *	2017-03-03	9 069
Agatha - granndetektiven *	2018-02-16	8 481
Gordon & Paddy *	2017-12-22	8 041
Paddington 2	2017-11-10	6 853
Just Charlie	-	4 639
Wonder	2018-02-23	4 483
Los Bando	2018-07-06	4 308
Den lille prinsen *	2016-06-10	4 292
Krig *	2017-10-27	4 196
Siv sover vilse *	2019-09-30	3 514
Vad ska folk säga *	2018-03-09	3 473
Rum 213 *	2017-02-24	3 084
Ballerinan och uppfinnaren	2017-09-29	3 003
Amatörer *	2018-03-16	2 923
Coco	2018-02-02	2 760
Monky	2017-12-22	2 628
Mitt liv som Zucchini *	2016-10-28	2 500
Trollvinter i Mumindalen	2017-12-01	2 387
Hunt for the Wilderpeople *	-	2 301
Jordgubbslandet *	2017-06-30	2 214

Källa: Svar från 61 kommuner som bidragit med titelstatistik. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

* Till dessa filmer tillhandahåller Filminstitutet filmhandledning

- Filmen har inte haft svensk premiär

Antalet besök blir högt när stora kommuner med stort elevunderlag visar en viss film. För att se till spridningen i landet presenteras titlar som visats i flest antal kommuner i tabell 3 nedan. 14 titlar som flest antal kommuner har visat finns också med på listan över flest antal besök. 6 titlar (fetstil i tabell 3 nedan) finns med på listan över filmer som fått stor spridning men som inte finns med bland de 20 titlar som haft flest antal besök.

Tabell 3: Filmtitlar som visats i flest antal kommuner

Titel	Svensk biopremiär	Kommuner
Sameblod *	2017-03-03	19
Agatha – granndektiven *	2018-02-16	17
Gordon & Paddy *	2017-12-22	15
Just Charlie	-	13
Vad ska folk säga *	2018-03-09	12
Amatörer *	2018-03-16	12
Jordgubbslandet *	2017-06-30	12
Los Bando	2018-07-06	10
Krig *	2017-10-27	10
Little Wing *	2017-12-06	10
Hunt for the Wilderpeople *	-	9
Paddington 2	2017-11-10	8
Cloudboy	2017-10-07	8
Oskars Amerika *	2017-08-11	8
Jazzoo – festen	2017-12-15	8
Wonder	2018-02-23	7
Den lille prinsen *	2016-06-10	6
Monky	2017-12-22	6
Klas Klättermus och de andra djuren i Hackebackeskogen	2017-04-07	6
Vatten över huvudet	-	6

Källa: Svar från 61 kommuner som bidragit med titelstatistik. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

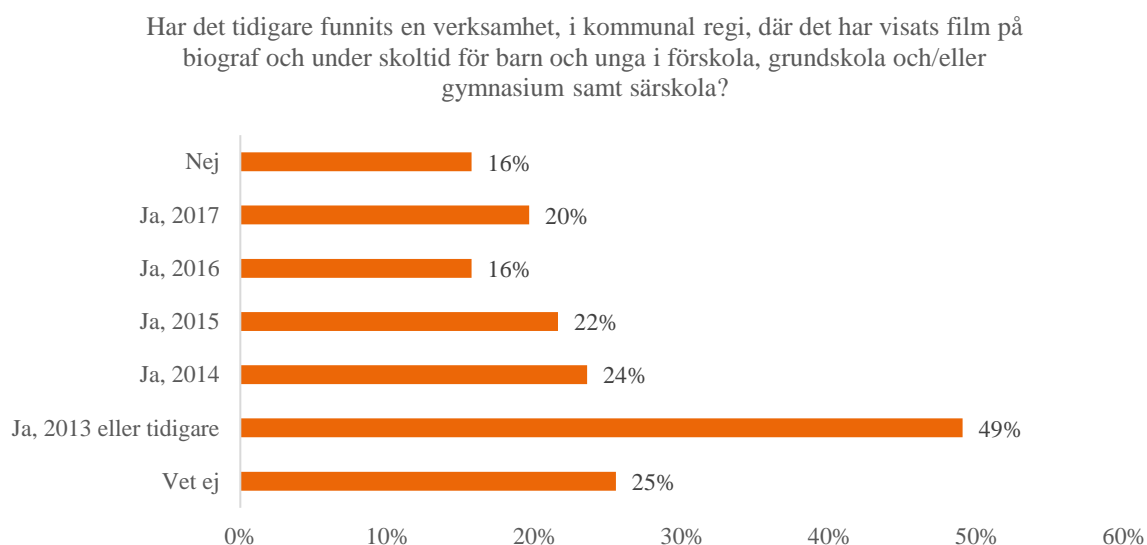
* Till dessa filmer tillhandahåller Filminstitutet filmhandledning

- Filmen har inte haft svensk premiär

Anledningar till att kommuner inte har skolbio

Av de 51 kommuner som svarat att de inte har haft skolbioverksamhet under 2018 så har 8 stycken inte heller haft det tidigare. 13 kommuner saknar uppgifter om det har funnits en skolbioverksamhet. Flertalet kommuner som inte har haft skolbio under 2018 har tidigare haft det, som visas i figur 8. Sammantaget så har nästan 60 procent av de svarande kommunerna tidigare haft en skolbioverksamhet.

Figur 8: Andel kommuner som angett om de tidigare haft skolbioverksamhet

Källa: Svar från 51 kommuner. De som svarat *Nej* på frågan om kommunen visat film på biograf under skoltid 2018. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Den vanligaste anledningen till att det inte arrangeras skolbio är att det saknas ekonomiska resurser. Transporter kan också vara ett problem i kommuner med stora avstånd där en bussresa kan ta mycket tid och kostnad i anspråk. Även tillgång på engagerad personal nämns som en viktig anledning till att skolbio inte arrangeras. I fritextsvaren tillhörande kategori ”Annat” framgår det att skolbioverksamheten i hög grad vilar på att det finns en drivande person i kommunen eller på skolan som avgörande för om verksamheten kan hållas igång. Skolbio anses också kunna konkurrera med annan kulturverksamhet och det blir en prioriteringsfråga både mellan budget och personalens engagemang.

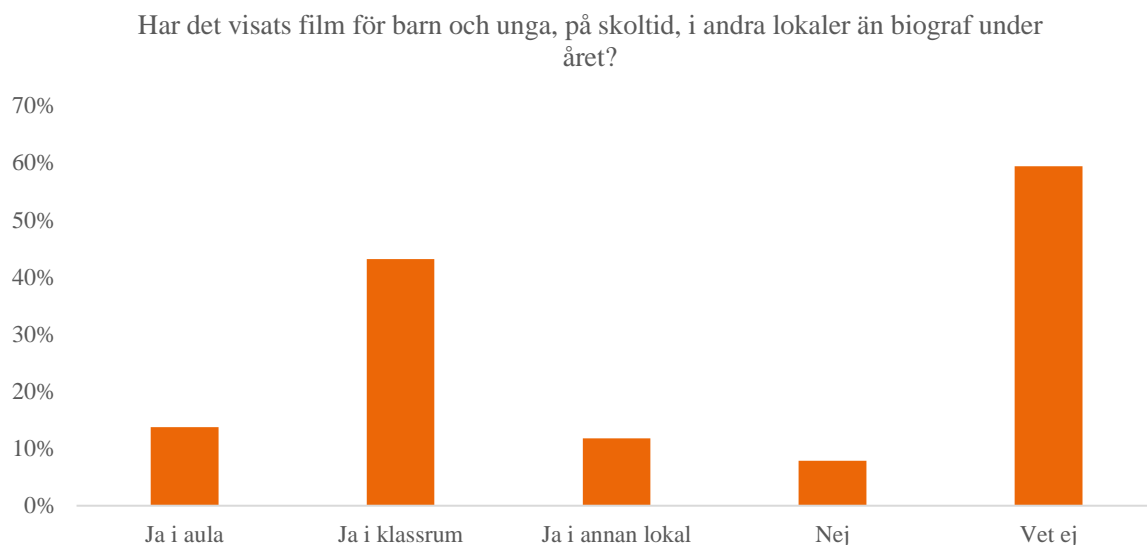
Figur 9: En eller flera anledningar till att skolbio inte arrangerats i kommunal regi

Källa: Svar från 46 kommuner. De som svarat *Nej* på frågan om kommunen visat film på biograf under skoltid 2018. Flervalsfråga. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

En majoritet av de kommuner som inte arrangerar skolbio visar ändå film under skoltid i någon form. Här finns dock en stor osäkerhet i underlaget då majoriteten av respondenterna saknar svar på denna fråga. Detta är i sig inte särskilt förvånande då många enkäter har besvarats av tjänstemän som kan tänkas ha begränsad insyn i hur den dagliga verksamheten i klassrummen ser ut.

Figur 10: Andra filmvisningar bland de kommuner som angett att de inte arrangerat skolbio 2018

Källa: Svar från 51 kommuner. De som svarat *Nej* på frågan om kommunen visat film på biograf under skoltid 2018. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Det vanligaste är att film visas i klassrummen men visningar förekommer även i aula, bibliotek och kulturhus. Endast 4 av de 51 kommuner som svarat att de inte har skolbio anger att de inte överhuvudtaget visar film under skoltid. Detta tyder på att det finns ett engagemang i betydelsen av att visa film under skoltid och att det snarare är de praktiska problem som nämns ovan som är bidragande orsaker till att skolbioverksamhet saknas. Som tidigare påpekats så kan det vara så att de kommuner som inte har svarat alls på denna enkät saknar skolbio av helt andra anledningar än de som tas upp här. Att en respondent väljer att inte svara på enkäten kan i sig tyda på att engagemang i frågan saknas. En hög andel av respondenterna saknar svar på frågorna om det tidigare funnits skolbio i kommunal regi (25 procent) och om film har visats på skoltid i andra lokaler (59 procent). Detta kan tyda på att det finns en svaghet i urvalet och att enkäten inte har nått personer som har denna information. Samtidigt finns det även en osäkerhet om dessa kommuners engagemang i frågan om filmvisning på skoltid.

Slutord

Enligt tidigare statistik från Filminstitutet bedrevs skolbio i 164 av 289 kommuner läsåret 1998/1999 med en sammanlagd besökssiffra på nästan 650 000 elever. I denna undersökning för 2018 har 61 av 290 kommuner rapporterat in drygt 174 000 besök. 109 av 290 kommuner har svarat att de bedriver skolbio i kommunal regi. Mycket tyder på att skolbioverksamheten har krympt betydligt på 20 år även om svarsfrekvensen för undersökningen och regionala förändringar över tid försvårar möjligheten till jämförelse. En mindre skolbioverksamhet innebär dock inte slutsatsen att filmens betydelse i skolan har minskat. Även i kommuner som i enkäten angivit att de inte erbjuder skolbio förekommer annat filmpedagogiskt arbete. Nya tekniska möjligheter har gjort det lättare att visa film i klassrummet eller andra lokaler och att låta elever själva skapa film.

Det är en unik och gemensam upplevelse att se film på bio. Att få möta filmen som konstnärligt uttryck och besöka den lokala biografen är också en viktig introduktion till samhällets kulturutbud. Därför är det ett demokratiskt problem att många elever inte får tillgång till skolbio och de känslomässiga erfarenheter den erbjuder.

Bilagor

Tabell B1: Svarsfrekvens per region. Sorterat på högst andel svar.

Region	Antal kommuner per region	Antal svar per region	Svarsfrekvens
Gotland	1	1	100%
Västernorrland	7	7	100%
Västmanland	10	9	90%
Uppsala	8	7	88%
Halland	6	5	83%
Jämtland Härjedalen	8	6	75%
Västra Götaland	49	19	39%
Kalmar	12	8	67%
Skåne	33	21	64%
Värmland	16	10	63%
Stockholm	26	16	62%
Gävleborg	10	6	60%
Sörmland	9	5	56%
Östergötland	13	7	54%
Örebro	12	5	42%
Blekinge	5	2	40%
Dalarna	15	6	40%
Västerbotten	15	6	40%
Jönköping	13	5	38%
Norrbottn	14	3	21%
Kronoberg	8	1	13%

Källa: Svar från 170 kommuner. Filminstitutets skolbioenkät 2018.

Tabell B2: Besöksstatistik för skolbio i de kommuner som bidragit med titelstatistik*

Region	Kommun	Elever	Besök
Blekinge	Karlskrona	10 340	2 549
Blekinge	Ronneby	4 400	956
Dalarna	Avesta	3 371	599
Dalarna	Borlänge	8 685	1 486
Dalarna	Älvdalen	1 058	805
Gotland	Gotland	7 846	2 360
Gävleborg	Bollnäs	3 943	931
Gävleborg	Gävle	16 045	1 965
Gävleborg	Ovanåker	1 538	968
Halland	Halmstad	15 344	1 239
Halland	Kungsbacka	14 926	3 292
Halland	Varberg	9 496	5 278
Jämtland Härjedalen	Strömsund	1 513	319
Jönköping	Gislaved	5 041	427
Jönköping	Jönköping	21 794	2 378
Kalmar	Emmaboda	1 189	695
Kalmar	Kalmar	11 420	3 179
Kalmar	Mönsterås	1 663	897
Kalmar	Vimmerby	2 231	850
Kalmar	Västervik	4 969	3 686
Skåne	Eslöv	4 622	4 025
Skåne	Helsingborg	23 823	4 859
Skåne	Hässleholm	7 615	1 499
Skåne	Kristianstad	14 031	764
Skåne	Landskrona	5 743	526
Skåne	Malmö	46 559	16 532
Skåne	Sjöbo	2 094	220
Skåne	Vellinge	5 764	472
Stockholm	Huddinge	17 620	775
Stockholm	Järfälla	10 666	4 369
Stockholm	Nacka	19 849	11 097
Stockholm	Solna	6 818	1 842
Stockholm	Stockholm	140 455	16 602
Stockholm	Södertälje/Nykvarn	15 820	5 791
Stockholm	Österåker	6 536	2 290
Sörmland	Flen	2 208	1 550
Värmland	Arvika	3 574	1 584
Värmland	Karlstad	15 056	4 271

Värmland	Kristinehamn	3 181	283
Västerbotten	Umeå	18 239	3 103
Västernorrland	Sundsvall	15 627	5 329
Västmanland	Fagersta	2 224	1 590
Västmanland	Köping	4 019	1 875
Västra Götaland	Alingsås	6 342	935
Västra Götaland	Borås	18 162	7 376
Västra Götaland	Dals-Ed	644	830
Västra Götaland	Essunga	648	634
Västra Götaland	Grästorp	666	600
Västra Götaland	Göteborg	81 189	16 071
Västra Götaland	Karlsborg	749	748
Västra Götaland	Kungälv	7 177	2 394
Västra Götaland	Lysekil	2 104	-
Västra Götaland	Mark	5 122	829
Västra Götaland	Mölnadal	8 425	1 332
Västra Götaland	Strömstad	1 838	460
Västra Götaland	Tidaholm	1 718	555
Västra Götaland	Töreboda	1 322	330
Västra Götaland	Uddevalla	10 023	679
Västra Götaland	Vänernborg	6 103	1 828
Östergötland	Linköping	24 664	6 195
Östergötland	Norrköping	21 963	6 022

Källa: Svar från 61 kommuner. Filminstitutets insamling av titelstatistik 2018.

*Alla kommuner med skolbio för inte detaljerad statistik över antalet visningar eller besök. Denna tabell innefattar med andra ord inte alla kommuner med skolbio. Antalet elever består av kommunens samtliga folkbokförda elever som är inskrivna i grundskolan respektive gymnasieskolan under läsåret 2017/2018 hos samtliga huvudmän. Källa Skolverket. Skolbiobesöken avser år 2018. Förskolebarn är inte inkluderade i antal elever, det förekommer dock att förskolebarn är inräknade i besökstalet. I vissa kommuner förekommer inte skolbio för gymnasieelever, dessa är dock inkluderade i antal elever i kommunen. Relationen mellan antalet elever i kommunen och antalet skolbiobesök ska därmed tolkas med försiktighet. Det kan förekomma att samma elev har sett flera skolbiofilmer och antalet besök ska därmed inte betraktas som unika besök.

Tabell B3: Totallista över samtliga kommuner som deltagit i enkäten

Kommun	Region	Kommun	Region	Kommun	Region
Ale	Västra Götaland	Höör	Skåne	Staffanstorps	Skåne
Alingsås	Västra Götaland	Järfälla	Stockholm	Stockholm	Stockholm
Arboga	Västmanland	Jönköping	Jönköping	Strängnäs	Sörmland
Arjeplog	Norrbottnen	Kalmar	Kalmar	Strömstad	Västra Götaland
Arvika	Värmland	Karlsborg	Västra Götaland	Strömsund	Jämtland Härjedalen
Avesta	Dalarna	Karlskrona	Blekinge	Sundsvall	Västernorrland
Berg	Jämtland Härjedalen	Karlstad	Värmland	Sunne	Värmland
Bollnäs	Gävleborg	Katrineholm	Sörmland	Surahammar	Västmanland
Borgholm	Kalmar	Kil	Värmland	Svalöv	Skåne
Borlänge	Dalarna	Klippan	Skåne	Svenljunga	Västra Götaland
Borås	Västra Götaland	Kramfors	Västernorrland	Sävsjö	Jönköping
Botkyrka	Stockholm	Kristianstad	Skåne	Söderköping	Östergötland
Bromölla	Skåne	Kristinehamn	Värmland	Södertälje	Stockholm
Båstad	Skåne	Kungsbacka	Halland	Tanum	Västra Götaland
Dals-Ed	Västra Götaland	Kungsör	Västmanland	Tibro	Västra Götaland
Dorotea	Västerbotten	Kungälv	Västra Götaland	Tidaholm	Västra Götaland
Eksjö	Jönköping	Kävlinge	Skåne	Tierp	Uppsala
Emmaboda	Kalmar	Köping	Västmanland	Timrå	Västernorrland
Enköping	Uppsala	Landskrona	Skåne	Tjörn	Västra Götaland
Eskilstuna	Sörmland	Lekeberg	Örebro	Tomelilla	Skåne
Eslöv	Skåne	Lessebo	Kronoberg	Torsby	Värmland
Essunga	Västra Götaland	Lidingö	Stockholm	Trollhättan	Västra Götaland
Fagersta	Västmanland	Lindesberg	Örebro	Täby	Stockholm
Falkenberg	Halland	Linköping	Östergötland	Töreboda	Västra Götaland
Finspång	Östergötland	Ljusnarsberg	Örebro	Uddevalla	Västra Götaland
Flen	Sörmland	Ludvika	Dalarna	Umeå	Västerbotten
Forshaga	Värmland	Lund	Skåne	Upplands-Bro	Stockholm
Färgelanda	Västra Götaland	Lysekil	Västra Götaland	Uppsala	Uppsala
Gislaved	Jönköping	Malmö	Skåne	Valdemarsvik	Östergötland
Gnesta	Sörmland	Mark	Västra Götaland	Vara	Västra Götaland
Gotland	Gotland	Mellerud	Västra Götaland	Varberg	Halland
Grums	Värmland	Munkedal	Västra Götaland	Vaxholm	Stockholm
Grästorp	Västra Götaland	Mölnadal	Västra Götaland	Vellinge	Skåne
Gullspång	Västra Götaland	Mönsterås	Kalmar	Vimmerby	Kalmar
Gävle	Gävleborg	Nacka	Stockholm	Vindeln	Västerbotten
Göteborg	Västra Götaland	Norrköping	Östergötland	Vänersborg	Västra Götaland
Götene	Västra Götaland	Norrtälje	Stockholm	Vännäs	Västerbotten
Hallstahammar	Västmanland	Ockelbo	Gävleborg	Värnamo	Jönköping

Halmstad	Halland	Orust	Västra Götaland	Västervik	Kalmar
Hammarö	Värmland	Ovanåker	Gävleborg	Västerås	Västmanland
Haninge	Stockholm	Perstorp	Skåne	Åmål	Västra Götaland
Heby	Uppsala	Piteå	Norrbottn	Ånge	Västernorrland
Hedemora	Dalarna	Ragunda	Jämtland Härjedalen	Åre	Jämtland Härjedalen
Helsingborg	Skåne	Ronneby	Blekinge	Årjäng	Värmland
Herrljunga	Västra Götaland	Rättvik	Dalarna	Åsele	Västerbotten
Hjo	Västra Götaland	Sala	Västmanland	Åtvidaberg	Östergötland
Huddinge	Stockholm	Sandviken	Gävleborg	Älvdalen	Dalarna
Hudiksvall	Gävleborg	Sigtuna	Stockholm	Älvkarleby	Uppsala
Hultsfred	Kalmar	Simrishamn	Skåne	Ödeshög	Östergötland
Hylte	Halland	Sjöbo	Skåne	Örebro	Örebro
Håbo	Uppsala	Skara	Västra Götaland	Örkelljunga	Skåne
Hällefors	Örebro	Skinnskatteberg	Västmanland	Örnsköldsvik	Västernorrland
Härjedalen	Jämtland Härjedalen	Sollefteå	Västernorrland	Östersund	Jämtland Härjedalen
Härnösand	Västernorrland	Sollentuna	Stockholm	Österåker	Stockholm
Hässleholm	Skåne	Solna	Stockholm	Östhammar	Uppsala
Höganäs	Skåne	Sorsele	Västerbotten	Övertorneå	Norrbottn
Högsby	Kalmar	Sotenäs	Västra Götaland		

Källa: Svar från 170 kommuner. Filminstitutets skolbioenkät 2018. Alla kommuner som har deltagit i enkäten oavsett om de svarat *Ja*, *Nej* eller *Vet ej* på frågan om de visar film på biograf under skoltid. Sorterat alfabetiskt på kommunnamn.